

ZAKON

O FITOFARMACEUTSKIM SREDSTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovim se zakonom uređuje promet i nadzor aktivnih materija koje su fitofarmaceutska sredstva (u daljnjem tekstu: FFS), registracija FFS, izdavanje dozvola na temelju ovoga zakona, promet, uporaba i nadzor FFS, ostaci FFS, vođenje upisnika FFS i upisnika pravnih i fizičkih osoba koje se bave prometom FFS, priopćavanje podataka i vođenje evidencija u svezi sa FFS, tehnički zahtjevi za uređaje za aplikaciju FFS (u daljnjem tekstu: uređaji) i njihovi sastavni dijelovi, ovlasti tijela koja su odgovorna za provedbu ovoga zakona i nadzor nad njegovom provedbom, te propisa donesenih na temelju ovoga zakona.
2. Proizvodnja FFS, promet za potrebe proizvodnje FFS, dobra laboratorijska praksa, postupak suglasnosti po prethodnom izvješćivanju (PIC), njihov nadzor, te razvrstavanje, pakiranje i obilježavanje FFS uredit će se propisima o kemikalijama.
3. Otpaci FFS i njihova otpadna ambalaža, te stanje imisija FFS u okoliš uredit će se propisima o zaštiti okoliša.

Članak 2.

Značenje pojedinih izraza

1. Pojedini izrazi uporabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:
  - a) **Fitofarmaceutska sredstva** su u konačnom obliku aktivne materije i preparati, namijenjeni za:
    - 1) zaštitu biljaka, odnosno biljnih proizvoda od štetnih organizama, odnosno za sprečavanje djelovanja štetnih organizama;
    - 2) utjecaj na životne procese biljaka, drukčije nego s hranivima;
    - 3) održavanje biljnih proizvoda, ako nisu predmetom drugih propisa;
    - 4) suzbijanje neželjenih biljaka, dijelova biljaka, zadržavanje ili sprečavanje nepoželjnoga rasta biljaka;
  - b) **Ostaci FFS** su jedna ili više materija koje su prisutne u, odnosno na biljkama, odnosno na proizvodima biljnoga podrijetla; u zemlji ili drugdje u okolišu i posljedica su uporabe FFS, uključujući njihove metabolite ili proizvode, koji su posljedica njihova razgrađivanja ili reakcije.
  - c) **Preparati** su mješavine ili rastvori dvije ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar.

- d) **Tvari** su kemijski elementi i njihovi spojevi, koji se javljaju u prirodi ili su dobivene u proizvodnom procesu, uključujući svaku nečistoću koja je neizbježna posljedica proizvodnoga procesa.
- e) **Aktivne tvari** su tvari ili mikroorganizmi, uključujući viruse, koji imaju opći ili poseban učinak na štetne organizme ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode.
- f) **Popis aktivnih tvari** čine aktivne tvari koje imaju dozvolu za uporabu u FFS u državama članicama Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) i uvjeti pod kojima se te tvari mogu uporabljivati (u daljnjem tekstu: popis).
- g) **Stare aktivne tvari** su aktivne tvari, koje nisu na popisu, a bile su registrirane i dane u promet prije 31.12.1991. u bilo kojoj državi članici EU.
- h) **Nove aktivne tvari** su aktivne tvari, koje nisu na popisu, a bile su registrirane i dane u promet nakon 31.12.1991. u bilo kojoj državi članici EU.
- i) **FFS su istovjetna**, ako je sadržaj aktivne tvari jednak u okviru međunarodno propisanih odstupanja, uključujući nečistoće i druge sastojke u aktivnoj tvari i ako se podudaraju fizičko - kemijske osobine preparata, oznake, pakiranja i ambalaža, osim trgovačkog imena preparata.
- j) **Biljke** su žive biljke i živi dijelovi biljaka, uključujući svježe voće i sjeme.
- k) **Biljni proizvodi** su proizvodi od biljaka u neprerađenom stanju ili nakon jednostavne obradbe, kao što je mljevenje, sušenje ili cijedenje.
- l) **Štetni organizmi biljaka ili biljnih proizvoda** su organizmi životinjskog ili biljnoga svijeta, kao i virusi, bakterije, mikoplazme, te ostali patogeni organizmi.
- m) **Životinje** su životinje iz svih vrsta koje obično hrani, odnosno gaji čovjek.
- n) **Okoliš** je voda, zrak, zemlja, divlje vrste faune i flore i svi odnosi među njima.
- o) **Promet** je uvoz, izvoz, prodaja, odnosno davanje trećim osobama. Pri tome je uvoz svako unošenje FFS na carinsko područje Bosne i Hercegovine, bez obzira na to kakva je uporaba ili primjena bila dopuštena sukladno carinskim propisima za ta FFS. Izvoz je svako iznošenje FFS iz carinskoga područja Bosne i Hercegovine i također obuhvata ponovni izvoz, te privremeni izvoz FFS.
- p) **Dobra poljoprivredna praksa** je obavljanje poljoprivredne djelatnosti na način koji omogućava dobro upravljanje/gazdovanje poljoprivrednim zemljištem i reprodukcijom materijalom, uz uvažavanje prirodnih osobenosti poljoprivrednog prostora. Dobra poljoprivredna praksa obuhvata optimalnu kombinaciju agrotehničkih mjera, očuvanje prirodne plodnosti poljoprivrednoga zemljišta i sprečavanje zagađenja okoliša, pretjeranu uporabu mineralnih i organskih gnojiva i FFS, te proizvodnju biljaka ili biljnih proizvoda namijenjenih za živežne namirnice koji sadrže najnižu moguću količinu ostataka FFS.
- r) **Integralna zaštita biljaka** je optimalna kombinacija bioloških, biotehnoških, kemijskih, agrotehničkih mjera ili mjera uzgoja biljaka, pri čemu se uporaba kemijskih sredstava za zaštitu biljaka ograničava na najnužniju količinu dopuštenih FFS, koja su potrebna za

zadržavanje populacije štetnih organizama ispod granice koja prouzrokuje gospodarski neprihvatljivu štetu ili gubitak (prag štetnosti).

s) **Uređaji za aplikaciju FFS** su strojevi i aparati za nanošenje FFS, uključujući njihove sastavne dijelove, koji utječu na preciznost nanošenja.

t) **Mjerodavna tijela** za registraciju, izvršavanje upravnih zadataka u području prometa FFS i uređaja za aplikaciju FFS, nadzor nad provedbom ovoga zakona, te izvješćivanje Europskoj komisiji su: Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja biljaka (u daljnjem tekstu: Uprava) i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta.

II - PROMET I UPORABA FFS

Članak 3.

Opće odredbe

1. FFS se ne smiju staviti u promet niti uporabljivati na teritoriju Bosne i Hercegovine, ako nisu registrirana, odnosno ako za FFS nije izdana dozvola sukladno ovom zakonu.
2. Izuzetno od stavka 1, Uprava može dopustiti promet ako su FFS namijenjena za promet, odnosno uporabu u drugoj državi, pod uvjetom da FFS ne idu u promet, odnosno uporabu na teritoriju Bosne i Hercegovine. Ako se radi o FFS, koja su namijenjena uporabi u državi članici EU, promet i skladištenje su dopušteni samo pod uvjetom da su FFS registrirana u toj državi članici, te da ne idu u promet, odnosno u uporabu na teritoriju Bosne i Hercegovine.
3. Za ispitivanje u istraživačke i razvojne svrhe, koje ne uključuje puštanje neregistriranih FFS u okoliš, nije potrebno dobiti dozvolu mjerodavnog tijela.
4. Izuzetno od odredaba iz stavka 3, uvoz ili izvoz FFS za ispitivanja u istraživačke i razvojne svrhe može obaviti pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje takve djelatnosti i o tome izvješćuje Upravu i mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta na čijem administrativnom području ta osoba ima sjedište.

Članak 4.

Promet FFS

1. FFS se mogu kao preparat staviti u promet, ako su registrirana kod mjerodavnih tijela i svrstana, pakirana, označena i opremljena uputom za uporabu sukladno propisima o opasnim materijama i preparatima, te sukladno propisima donesenim na temelju ovoga zakona.
2. FFS se kao aktivna tvar mogu staviti u promet, ako su registrirana kod mjerodavnoga tijela i razvrstana, pakirana i označena sukladno propisima o opasnim tvarima i sukladno propisu izdanom na temelju ovoga zakona.
3. Propis o razvrstavanju, pakiranju, obilježavanju i opremanju FFS, uputom za uporabu na temelju ovoga zakona donosi Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 5.

Uvjeti za obavljanje prometa FFS i upisnik za promet

1. Prometom FFS mogu se baviti pravne i fizičke osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje, pored drugih propisanih uvjeta, ispunjavaju i posebne uvjete u pogledu prostora, opreme i kadrova, što utvrđuju mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta rješenjem u upravnom postupku, svako unutar svog administrativnog područja mjerodavnosti. Rješenjem se određuje i upisni broj za upis u upisnik pravnih i fizičkih osoba za promet FFS (u daljnjem tekstu: upisnik za promet).
2. Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati odgovornu osobu za promet sa FFS, koja brine o izdavanju FFS, priopćavanju i vođenju evidencije.
3. Uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe u pogledu prostora i opreme za promet FFS, te uvjete u pogledu kadrova i stručnog usavršavanja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
4. Upisnik iz stavka 1. ovoga članka uspostavljaju i vode mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta i on mora sadržavati najmanje sljedeće podatke: naziv tvrtke, odnosno ime i prezime osobe koja se bavi prometom FFS, adresu, odnosno sjedište tvrtke/osobe, odnosno adresu i sjedište filijale, ime i prezime odgovorne osobe, te naziv i sjedište stranog proizvođača kojeg osoba zastupa u Bosni i Hercegovini.
5. Uprava vodi Jedinstveni upisnik za Bosnu i Hercegovinu. Tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su dostaviti Upravi podatke iz upisnika iz stavka 4. ovoga članka u roku od 15 dana od dana upisa u upisnik koji vode.

Članak 6. Evidencija i dostava podataka

1. Pravne i fizičke osobe koje se bave prometom FFS moraju voditi evidenciju o količini nabavljenih FFS, količini FFS u prometu, količini uskladištenih FFS, količini FFS koja su bila uzeta iz prometa i o tome najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta, koja izvješćuju Upravu.
2. Pravne i fizičke osobe iz članka 11. stavak 2. ovoga zakona moraju, pored evidencije iz stavka 1. ovoga članka, voditi također i evidenciju o uporabi tih FFS i dostaviti podatke o njihovoj uporabi najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu.
3. Pravne i fizičke osobe koje se bave prometom registriranih FFS, koja su s obzirom na opasnost razvrstana među FFS s oznakom T, moraju pored evidencije iz stavka 1. ovoga članka voditi također i evidenciju koja sadrži sljedeće podatke:
  - a) podatke o FFS (trgovački naziv, namjena uporabe, rok trajanja),
  - b) datum prodaje, odnosno izdavanja FFS,
  - c) količinu prodanog, odnosno izdanog FFS,
  - d) za pravne osobe kojima je prodano, odnosno izdano FFS: naziv tvrtke, sjedište i porezni broj, a za fizičke osobe: osobne podatke (ime i prezime, adresa i JMBG),
  - e) potpis izdavača FFS i primatelja FFS.

4. Podatke iz stavka 3. ovoga članka pravne i fizičke osobe koje se bave prometom FFS moraju čuvati najmanje pet godina i na zahtjev mjerodavnog tijela dati ih na uvid.
5. Točan sadržaj i način vođenja evidencije, te dostave podataka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 7. **Prodaja FFS**

1. FFS se mogu, s obzirom na razvrstanost u skupinu opasnosti/otrovnosti, ambalažu i način uporabe prodavati:
  - a) samo u specijaliziranim prodavnicama FFS, ili
  - b) u cvjećarnicama i prodavaonicama neprehrambene robe, ili
  - c) u posebnom dijelu prodavnica s mješovitom robom.
2. Mjesto prodaje FFS određuje Uprava u rješenju o registraciji, na prijedlog Povjerenstva za FFS (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 8. **Pravilna uporaba FFS**

1. FFS se moraju pravilno uporabljivati.
2. Pravilna uporaba znači uporabu FFS sukladno uputi za uporabu i navodima na etiketi, uključujući pripremu propisane koncentracije FFS, poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, integralne zaštite bilja ako je moguće, te zaštitu okoliša i neciljanih organizama.
3. Nanošenje FFS iz zraka nije dopušteno.
4. Uporaba FFS na način koji bi prouzročio zagađenje stambenih, gospodarskih i sličnih objekata, gdje borave ljudi i životinje, te zagađenje susjednih zemljišta i voda nije dopušteno.
5. Savjetovati, reklamirati ili preporučivati smije se samo uporaba registriranih FFS za namjene određene rješenjem o registraciji i uputom za uporabu, te sukladno navodima na etiketi.
6. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, propisuje dužnosti korisnika u pogledu uporabe FFS.

Članak 9. **Vršitelji zaštite biljaka**

1. Pravne ili fizičke osobe, koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i koje su tržišni proizvođači, mogu uporabljivati FFS samo ako ispunjavaju propisane uvjete u pogledu obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti i ako FFS nanose odgovarajućim uređajima za aplikaciju FFS.

2. Detaljne uvjete u pogledu stručnog osposobljavanja, te sadržaja i načina obavljanja provjere znanja iz FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 10.
Ostaci FFS

1. Propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, ne smiju biti prekoračene.
2. Ako se utvrdi da su propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prekoračene, treba ih uništiti ili na drugi odgovarajući način spriječiti njihovu uporabu za ishranu ljudi i životinja.
3. Granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, te mjere koje se provode u slučaju kada se laboratorijskim pretragama utvrde prekoračenja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 11.
FFS razvrstana kao T+

1. Registrirana FFS koja su, s obzirom na otrovnost razvrstana kao T+, ne smiju biti stavljena u slobodan promet i opću uporabu.
2. Promet i aplikacija FFS iz stavka 1. dopušteni su samo pravnim i fizičkim osobama koje imaju stalno uposleno osoblje stručno osposobljeno za rad s otrovima, ispunjavaju propisane uvjete u pogledu prostorija i opreme i imaju dozvolu za obavljanje takve djelatnosti od tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavnog za zdravstvo.
3. Točnije uvjete u pogledu prostorija, opreme i osoblja propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 12.
Zabrana, ograničenje prometa i uporabe

1. Ako u pogledu tehničkih i znanstvenih saznanja postoji utemeljena sumnja da registrirana FFS predstavljaju opasnost za zdravlje ljudi, odnosno za okoliš, Vijeće ministara može, na prijedlog Uprave i uz suglasnost Povjerenstva, ograničiti ili zabraniti promet, odnosno uporabu FFS na teritoriju Bosne i Hercegovine ili na pojedinim područjima.
2. Ako FFS sadrže određene aktivne tvari čiji je promet, odnosno uporaba u EU ograničena ili zabranjena, Vijeće ministara će, na prijedlog Uprave, zabraniti ili ograničiti promet, odnosno uporabu takvih FFS na teritoriju Bosne i Hercegovine.

III - REGISTRACIJA FFS
POSTUPAK REGISTRACIJE

Članak 13.
Registracija

1. Za registraciju FFS potrebno je Upravi podnijeti zahtjev i uz njega priložiti propisanu dokumentaciju za ocjenu aktivnih tvari u FFS iz članka 15, osim u slučajevima iz članka 16. stavak 3. ovoga zakona; propisanu dokumentaciju za ocjenu FFS i ostale podatke, dokumente i uzorke koji su potrebni za utvrđivanje uvjeta za registraciju, ako tako zahtijeva mjerodavno tijelo.
2. Aktivne tvari i FFS ocjenjuju osposobljeni stručnjaci ili pravne osobe koje za to ovlasti Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Stručnjake, odnosno pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka, s obzirom na područja rada, Upravi predlažu mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta i tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavna za zdravstvo kao i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavna za okoliš.
4. Za izradu ocjene utjecaja FFS na okoliš i zdravlje ljudi, te mišljenja o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari i preparata, na temelju toksikološke i ekotoksikološke dokumentacije iz čl. 15. i 16. ovoga zakona, Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta za zdravstvo i za okoliš, ovlašćuje tijelo (instituciju ili pravnu osobu) koje ispunjava uvjete u pogledu stručne osposobljenosti kadrova.
5. Ako su FFS razvrstana kao opasna, sastavni dio mišljenja iz prethodnog stavka ovoga članka su i medicinske mjere u slučaju akutnih trovanja.
6. Detaljnije uvjete u pogledu stručne osposobljenosti kadrova koji izrađuju ocjene i mišljenja iz ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
7. Kod ocjenjivanja uvjeta za registraciju uporabljaju se jedinstvena načela za ocjenjivanje FFS koje propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 14. Podnositelji zahtjeva

1. Zahtjev za registraciju FFS može podnijeti:
  - a) domaći proizvođač;
  - b) pravna ili fizička osoba koja ima sjedište u Bosni i Hercegovini i nastupa u ime stranog proizvođača;
  - c) zastupništvo stranog proizvođača u Bosni i Hercegovini.
2. Smatra se da pravna ili fizička osoba nastupa u ime proizvođača ako ima s njim sklopljen ugovor o zastupanju kojim se određuje i osiguranje odštetne odgovornosti proizvođača za teritorij Bosne i Hercegovine.

Članak 15. Dokumentacija za ocjenu aktivnih tvari

1. Uz zahtjev za ocjenu aktivnih tvari, potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

- a) identitet aktivne materije,
- b) fizičko - kemijske osobine,
- c) dodatne informacije o aktivnoj tvari (uporaba, način djelovanja, skladištenje, sigurnosne mjere i slično),
- d) metode analize,
- e) toksikološke i metaboličke studije,
- f) podatke o ostacima aktivne tvari u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
- g) podatke o tome što se dešava s aktivnom tvari nakon uporabe u okolišu,
- h) ekotoksikološke studije,
- i) sažetak i ocjenu iz sedme i osme alineje ovoga stavka,
- j) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja sukladno propisima o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari,
- k) u slučaju aktivne tvari na temelju mikroorganizama ili virusa, podatke o mikroorganizmima ili virusima,
- l) dokumentaciju za ocjenu preparata na temelju te aktivne tvari,
- m) sigurnosni list, izrađen sukladno propisima o kemikalijama,
- n) ostale podatke, ako su potrebni.

3. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnositelj zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na temelju mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.

4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 16. Dokumentacija za ocjenu FFS

1. Uz zahtjev za ocjenu FFS, potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
  - a) identitet preparata,
  - b) fizičke, kemijske i tehničke osobine preparata,
  - c) podatke o uporabi preparata,

- d) dodatne informacije o preparatu,
- e) analitičke metode,
- f) podatke o učinkovitosti,
- g) toksikološke studije,
- h) ostatke u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
- i) podatke o tome šta se dešava s FFS nakon uporabe u okolišu,
- j) ekotoksikološke studije,
- k) sažetak i ocjenu devete i desete alineje ovoga stavka,
- l) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja sukladno propisima o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari i preparata,
- m) podatke o FFS na temelju mikroorganizama i virusa,
- n) sigurnosni list, izrađen sukladno propisima o kemikalijama,
- o) ostale podatke, ako su potrebni.

2. Ako FFS sadrži aktivnu tvar koja je već na popisu, aktivnu tvar nije potrebno ocjenjivati, a uz zahtjev za ocjenu FFS potrebno je, pored dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka, priložiti još dokaz da je aktivna tvar identična tvari s popisa i sažetak ocjene aktivne tvari.

3. Izuzetno od odredaba stavka 2. ovoga članka, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnositelj zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na temelju mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.

4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 17.

Sprečavanje udvostručavanja pokusa na kralježnicima

1. Pri izradi dokumentacije može se priznavati strana dokumentacija o pokusima na životinjama, ako su pokusi za FFS koja su predmetom registracije bili izrađeni sukladno načelima dobre laboratorijske prakse.

2. Radi sprečavanja udvostručavanja pokusa na kralježnicima mora se podnositelj zahtjeva za registraciju prije početka izvođenja opita na kralježnicima raspitati kod mjerodavnih tijela jesu li već registrirana identična FFS, te ime, odnosno tvrtku i adresu, odnosno sjedište imatelja ili imatelja već registriranih FFS.

3. Uz raspitivanje mora podnositelj priložiti dokaze da domaći ili strani proizvođač namjerava registrirati FFS i da je na raspolaganju propisana dokumentacija.
4. Ako mjerodavno tijelo utvrdi da će podnositelj podnijeti zahtjev za registraciju FFS koja su identična već registriranim FFS drugog imatelja, dostavit će mu podatke o imenu i prezimenu, te adresi, odnosno tvrtki i sjedištu imatelja ili imatelja već registriranih FFS, te o tome izvijestiti imatelje već registriranih FFS.
5. Podnositelj novoga zahtjeva i imatelji već registriranih FFS učinit će sve da postignu sporazum o zajedničkoj uporabi podataka tako da se spriječi udvostručavanje pokusa na kralježnicima.
6. Za obavljanje opita na životinjama treba prethodno dobiti dozvolu Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 18. Čuvanje podataka

1. U postupku registracije FFS mjerodavna tijela ne smiju u korist drugih podnositelja uporabljivati:
  - a) podatke iz dokumentacije o aktivnoj tvari priložene uz zahtjev za registraciju, odnosno izdavanje dozvole, osim ako:
  - b) se za uporabu takvih podataka drugi podnositelj sporazumije s prvim podnositeljem, odnosno imateljem registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
  - c) je proteklo najmanje deset godina od prvog uvrštavanja aktivne tvari na popis, ili
  - d) je proteklo najmanje deset godina od prve registracije aktivne tvari u bilo kojoj državi članici EU, ili
  - e) je proteklo pet godina od registracije na temelju primljenih dodatnih
  - f) podataka potrebnih za prvo uvrštavanje aktivne tvari na popis, osim
  - g) ako to petogodišnje razdoblje istječe prije isteka desetogodišnjega razdoblja iz b) i c) ove točke, što važi za izmjenu uvjeta za uvrštavanje aktivne tvari, odnosno za produljenje uvrštavanja aktivne tvari na popis,
  - h) podatke iz dokumentacije o FFS, priložene uz zahtjev za registraciju, osim ako:
  - i) se za uporabu tih podataka drugi podnositelj sporazumije s prvim podnositeljem, odnosno imateljem registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
  - j) je proteklo deset godina od prve registracije FFS koja sadrži nove ili stare aktivne tvari, u bilo kojoj državi članici EU.

Članak 19. Rješenje o registraciji

1. Rješenje o registraciji FFS izdaje Uprava u upravnom postupku na temelju pisanoga prijedloga Povjerenstva, najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje urednog zahtjeva. Uprava po jedan primjerak rješenja dostavlja i mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.
2. Povjerenstvo je dužno prilikom izrade prijedloga za registraciju FFS uzeti u obzir ocjene ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona.
3. Registracija glasi na FFS i proizvođača, odnosno podnositelja zahtjeva, a pored toga rješenje o registraciji mora osobito sadržavati: sastav FFS, uporaba i bitni elementi mišljenja tijela iz članka 13. stavak 4. ovoga zakona.
4. Imatelj registracije odgovoran je za stavljanje FFS u promet.

Članak 20. **Povjerenstvo**

1. Povjerenstvo čine stručnjaci koje imenuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
2. Članovi Povjerenstva ne smiju biti, u smislu nespojivosti interesa, povezani s podnositeljima zahtjeva ili s pravnim ili fizičkim osobama koje proizvode FFS ili obavljaju promet FFS.
3. Detaljnije uvjete u pogledu sastava i načina rada Povjerenstva propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 21. **Tajnost podataka**

1. Uprava mora tretirati kao tajnu podatke podnositelja zahtjeva za registraciju FFS koji sadrže podatke o industrijskoj i komercijalnoj djelatnosti podnositelja, ako tako zahtjeva podnositelj zahtjeva.
2. Tajnost podataka ne odnosi se na:
  - a) imena i sadržaj svih aktivnih tvari i naziv FFS;
  - b) imena ostalih tvari, koje se razvrstavaju kao opasne sukladno propisima o razvrstanju, označavanju i pakiranju opasnih tvari,
  - c) fizičko - kemijske podatke o aktivnim tvarima u FFS,
  - d) načine sprečavanja štetnih djelovanja aktivnih tvari, odnosno FFS,
  - e) sažetak rezultata testova za utvrđivanje učinkovitosti i neštetnosti materije ili FFS za ljude, životinje i okoliš,
  - f) preporučene postupke i sigurnosne mjere za smanjenje rizika pri pretovaranju, skladištenju, prijevozu, požaru i kod ostalih opasnosti,

- g) metode za određivanje sadržaja aktivnih tvari, nečistoća i ostalih sastojaka u aktivnoj tvari i ostataka FFS,
  - h) načine stavljanja FFS u promet i njihovo pakiranje,
  - i) postupke za dekontaminaciju u slučaju izlivanja ili ispusta,
  - j) prvu pomoć i liječenje ljudi u slučaju ozljeda.
3. Ako podnositelj zahtjeva naknadno otkrije ranije tajne podatke, mora o tome izvijestiti Upravu.

Članak 22.

Obavješćavanje o potencijalno štetnom utjecaju FFS

1. Imatelj registracije ili onaj kome je odobreno proširenje uporabe registriranog FFS mora odmah izvijestiti Upravu o svim novim podacima o mogućem opasnom utjecaju svakog FFS ili ostatka FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno na okoliš.
2. Dužnost iz stavka 1. ovoga članka važi također za i korisnike FFS koji primijete opasni utjecaj FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno okoliš.

IV - VRSTE REGISTRACIJE

Članak 23.

Uvjeti za registraciju

1. FFS se registriraju ako su sukladna znanstvenom razvoju, te ako je iz ocjene FFS utvrđeno da kod pravilne uporabe:
  - a) djeluju učinkovito;
  - b) nemaju neprihvatljivog djelovanja na gajene biljke ili biljne proizvode;
  - c) ne prouzrokuju nepotrebnu patnju kralježnicima i drugim životinjama koje se istrebljuju;
  - d) nema izravan ili neizravan štetni utjecaj na zdravlje ljudi, odnosno životinja;
  - e) nema prekomjeran utjecaj na okoliš, naročito na zagađivanje voda, uključujući pitku vodu i podzemne vode i na neciljane organizme;
  - f) da se metodama priznatim u EU ili odobrenim od Uprave može utvrditi sadržaj aktivnih tvari, te toksikološki i ekotoksikološki značajnih nečistoća i sastojaka;
  - g) da je moguće odgovarajućim analizama odrediti ostatke FFS koji su posljedica dopuštenog načina uporabe i koji su značajni za zdravlje ljudi, odnosno okoliš;
  - h) da se fizičko-kemijske osobine sredstva smatraju prihvatljivim kod odgovarajuće uporabe i skladištenja FFS.

2. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, Uprava može radi:
  - a) neuporedivosti uvjeta poljoprivrede, zaštite biljaka, okoliša ili
  - b) klimatskih uvjeta, ili
  - c) posebne ekološke osjetljivosti na određenim područjima, ili
  - d) drukčijih prehrambenih navika stanovništva,
  - e) zahtijevati da se testovi i analize izvrše i u Bosni i Hercegovini i odrediti dodatne uvjete u pogledu uporabe FFS.
3. FFS namijenjena uporabi u poljoprivredi mogu se, na temelju zahtjeva podnositelja, registrirati i za uporabu na nepoljoprivrednim površinama, ako ispunjava propisane uvjete. Podnositelj mora dostaviti propisanu dokumentaciju iz čl. 15. i 16. ovoga zakona.

Članak 24.

Važenje i produljenje registracije

1. Uprava registrira FFS za razdoblje od najviše deset godina, sukladno prijedlogu Povjerenstva.
2. Registracija se može više puta produljiti, svaki put za razdoblje od najviše deset godina. Zahtjev za produljenje registracije imatelj registracije mora podnijeti Upravi najmanje šest mjeseci prije isteka registracije.
3. Ako postoji sumnja da su izmijenjeni uvjeti na temelju kojih su FFS bila registrirana, Uprava će zahtijevati ponovno cjelokupnu dokumentaciju za ocjenu FFS, odnosno onaj dio dokumentacije koji mu je potreban za odlučivanje o produljivanju registracije i o produljenju će odlučiti na prijedlog Povjerenstva.
4. Uprava može izdati podnositelju zahtjeva u upravnom postupku privremeno rješenje kojim mu produžava registraciju FFS, za ono razdoblje koje je Upravi potrebno za provjeravanje opravdanosti zahtjeva.
5. Registrirana FFS mogu se bilo kada ponovo ocijeniti, ako se posumnja da bilo koji uvjet iz članka 23. stavak 1. više nije ispunjen. U takvom slučaju mogu se zahtijevati od imatelja registracije ili pravne, odnosno fizičke osobe kojoj je bilo dopušteno proširenje uporabe FFS iz članka 32. ovoga zakona dodatni podaci i dokumentacija za ponovnu ocjenu FFS. Privremenim rješenjem dozvola se može produljiti za ono razdoblje koje je potrebno za dostavu svih dodatnih informacija i dokumentacije.

Članak 25.

Privremena registracija

1. Ako FFS sadrži novu aktivnu tvar za koju je dokumentacija za vođenje postupka za uvrštavanje aktivne tvari na popis potpuna, Uprava može izdati rješenje o privremenoj registraciji najviše na tri godine od izdavanja zaključka o potpunosti dokumentacije Europskoga povjerenstva. Podnositelj zahtjeva mora dostaviti zaključak o potpunosti

dokumentacije, dokaz o identičnosti aktivne tvari i sažetak dokumentacije o aktivnoj tvari, te dokumentaciju iz članka 16. ovoga zakona.

2. Ako se po isteku važenja rješenja o privremenoj registraciji aktivna tvar ne uvrsti na popis jer dokumentacija u tom vremenu nije bila ocijenjena, privremena se registracija može privremenim rješenjem u upravnom postupku produljiti za vrijeme koje je potrebno za potpun pregled dokumentacije, odnosno svih dodatnih podataka zahtijevanih za ocjenu uvjeta za uvrštavanje na popis.

Članak 26.

Izmjena rješenja o registraciji

1. Uprava može, na zahtjev imatelja registracije ili po službenoj dužnosti, izmijeniti rješenje o registraciji ako se izmijene okolnosti koje su bile temelj za izdavanje rješenja o registraciji.

2. Uprava može izmijeniti rješenje o registraciji FFS na zahtjev imatelja registracije i ako se radi o FFS istog proizvođača, registriranih u bilo kojoj državi članici EU pod drugim trgovačkim imenom, te su identična s FFS registriranim u Bosni i Hercegovini.

3. Uprava može zahtijevati dodatne podatke, dokumente i uzorke koji su joj potrebni za ocjenu opravdanosti izmjene rješenja o registraciji.

V - PRESTANAK REGISTRACIJE

Članak 27.

Prestanak registracije

1. Registracija prestaje:

a) istekom razdoblja za koji je bilo izdano rješenje o registraciji, ako se registracija ne produlji;

b) poništenjem rješenja o registraciji:

1) na zahtjev imatelja registracije,

2) ako se utvrdi da uvjeti za registraciju više nisu ispunjeni,

3) u slučajevima iz članka 12. ovoga zakona,

4) ako se aktivna tvar briše s popisa;

c) poništavanjem rješenja o privremenoj registraciji,

d) ako se aktivna tvar u slučajevima iz članka 25. ovoga zakona ne uvrsti u popis.

2. Ako se imatelj registracije prije isteka njezina važenja odluči da određena FFS neće više stavljati u promet i uporabu, mora najmanje šest mjeseci prije prestanka prometa ovim FFS o tome izvijestiti Upravu i priložiti obrazloženje.

3. Ako mjerodavno tijelo poništi rješenje o registraciji, može imatelju registracije odobriti određeno prijelazno razdoblje i odrediti uvjete za uništenje, skladištenje, promet, odnosno uporabu postojećih zaliha FFS u Bosni i Hercegovini.

VI - UPISNIK FFS

Članak 28. Upisnik FFS

1. Na temelju izdanih rješenja o registraciji FFS, Uprava vodi Jedinostveni upisnik FFS za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: upisnik FFS). Popis registriranih FFS Uprava objavljuje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a izmjene bar dva puta godišnje. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi evidenciju o registriranim FFS na temelju rješenja koje im dostavi Uprava, na temelju članka 19. stavak 1. ovoga zakona.

2. Upisnik FFS sadrži sljedeće podatke:

- a) carinsku oznaku,
- b) trgovačko ime FFS,
- c) naziv i sadržaj svih aktivnih tvari u FFS,
- d) ime proizvođača, odnosno zastupnika u Bosni i Hercegovini,
- e) oznaku iz razvrstavanja u ili izvan skupine otrovnosti,
- f) puni naziv Uprave (mjerodavnoga tijela entiteta i Brčko Distrikta) koja je izdala rješenje o registraciji,
- j) broj i datum rješenja o registraciji,
- k) mjesto prodaje iz članka 7. ovoga zakona.

VII - POPIS AKTIVNIH TVARI

Članak 29. Popis

1. Popis aktivnih tvari objavljuje Uprava u "Službenom glasniku BiH", a izmjene sukladno izmjenama popisa u EU.

VIII - DOZVOLE

Članak 30. Dozvola za istraživanje, odnosno razvoj

1. Svako ispitivanje u istraživačke, odnosno razvojne svrhe, koje uključuje ispuštanje neregistriranih FFS u okoliš, može se raditi samo na temelju izdane dozvole za istraživanje, odnosno razvoj.

2. Dozvolu iz stavka 1. izdaje Uprava u upravnom postupku. Za FFS koja mogu predstavljati opasnost za zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetan utjecaj na okoliš, mjerodavno tijelo zahtijeva mišljenje Povjerenstva.
3. Iz dozvole moraju biti vidljivi podaci o FFS, količini FFS, područje ispitivanja i uvjeti uporabe, te pravna ili fizička osoba koja će obavljati ispitivanje.
4. Dozvola se izdaje najviše za razdoblje od dvije godine. Dozvola se, na zahtjev imatelja, može produljiti ako imatelj dozvole traži produljenje najmanje četiri mjeseca prije isteka važenja dozvole i iskaže opravdane razloge za produljenje. Dozvola se izdaje na temelju mišljenja Povjerenstva.
5. Ako Uprava ocijeni da bi predlagana ispitivanja za koja je podniet zahtjev za izdavanje dozvole mogla imati štetan utjecaj na zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetni utjecaj na okoliš, može ispitivanje, na prijedlog Povjerenstva, zabraniti ili ga dozvoliti pod uvjetima potrebnim za sprečavanje tih posljedica.
6. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za istraživanje, odnosno razvoj propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 31.

Iznimna dozvola

1. Zbog nepredvidive opasnosti koju predstavlja štetni organizam koji nije moguće uništiti, odnosno odgovarajuće ograničiti s registriranim FFS ili drugim mjerama, Uprava može izdati iznimnu dozvolu za promet, odnosno uporabu neregistriranog FFS. Postupak za izdavanje iznimne dozvole može se pokrenuti po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke. U postupku izdavanja dozvole, Uprava zahtijeva mišljenje Povjerenstva. Iznimna dozvola izdaje se najviše na razdoblje od 120 dana za ograničenu i kontroliranu uporabu koja ne predstavlja neprihvatljivu opasnost za zdravlje ljudi i okoliša.
2. U dozvoli iz stavka 1. moraju biti navedeni podaci o FFS, količini FFS, području i uvjetima uporabe, te korisnicima.
3. Uprava može iznimnu dozvolu izmijeniti ili poništiti ako FFS nisu postigla željene rezultate, ako FFS nisu više potrebna ili ako su štetne posljedice veće od štete koju prouzroče štetni organizmi iz stavka 1. ovoga članka.
4. Detaljniji sadržaj zahtjeva i iznimne dozvole propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 32.

Dozvola za proširenje uporabe

1. U slučaju da imatelj registracije nema interesa za izmjenu registracije, može bilo koja druga pravna ili fizička osoba koja je registrirana za promet podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za proširenje uporabe registriranog FFS za zaštitu drugih biljaka za koje FFS nisu registrirana.

2. Postupak za izdavanje dozvola za proširenje uporabe registriranih FFS može se pokrenuti i po službenoj dužnosti.
3. Uprava izdaje dozvolu za proširenje uporabe FFS na temelju mišljenja Povjerenstva.
4. Imatelj registracije nije dužan navesti proširenje uporabe iz stavka 1. u uputi za uporabu, odnosno na etiketi FFS. Proširenje uporabe objavljuje se u posebnoj publikaciji, koja je na raspolaganju kod mjerodavnih tijela.
5. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za proširenje uporabe registriranih FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave i uz mišljenja Povjerenstva.

IX - JAVNE SLUŽBE U OBLASTI FFS I UREĐAJA ZA APLIKACIJU FFS

Članak 33. Opredjeljenje

1. Javna služba u području FFS i uređaja za aplikaciju FFS (u daljnjem tekstu: uređaji) je zakonom definirana djelatnost. Osobe koje pružaju te usluge imaju posebne obveze koje su od javnog interesa (u daljnjem tekstu: obveze javne službe).
2. Za javne službe u području FFS i uređaja primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje povjeravanje javnih ovlasti, ako ovaj ili drugi poseban zakon ne propisuje drugačije.
3. Način obavljanja pojedine javne službe po ovome zakonu propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, sukladno ovom zakonu i zakonu koji uređuje povjeravanje javnih ovlasti.

Članak 34. Obveze javne službe

1. Obveze javne službe, odnosno ovlaštenih organizacija u području FFS i uređaja su:
  - a) trajno i neprekidno obavljanje djelatnosti i izvršavanje poslova, odnosno sukladno zahtjevu Uprave;
  - b) obavljanje poslova po određenom programu;
  - c) obavljanje poslova po određenoj cijeni.
2. Obveze pojedine javne službe mogu se detaljnije urediti propisom Vijeća ministara ili koncesijskim ugovorom.
3. Ako vršitelj javne službe, odnosno ovlaštena organizacija ne osigura posao javne službe osobi kojoj je dužna osigurati, ili ne osigura posao po propisanoj cijeni i ostalim propisanim uvjetima, korisnik usluge može od Uprave zahtijevati da odluči o pravu korisnika rješenjem u upravnom postupku i vršitelju javne službe, odnosno ovlaštenoj organizaciji naredi odgovarajuće postupanje.

Članak 35.

Oblici obavljanja javnih službi u području FFS

1. Pored oblika određenih zakonom koji uređuje gospodarske javne službe, javne službe u području FFS mogu obavljati također i ovlaštene pravne osobe javnoga prava čiji je utemeljivač Bosna i Hercegovina i ovlaštene javne zavode čiji je utemeljivač Bosna i Hercegovina, odnosno entiteti, Brčko Distrikt ili druga osoba javnoga prava.
2. Vršitelje javnih službi iz stavka 1. ovlašćuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Uprave, odnosno vlada entiteta i vlade Brčko Distrikta. Detaljnije odnose s vršiteljima javnih službi uređuje Uprava ugovorom.

Članak 36.

Financiranje javne službe

1. Javna služba u području FFS i uređaja financira se iz:
  - a) djelomičnog ili cjelokupnog plaćanja cijene za obavljeni posao,
  - b) proračuna Bosne i Hercegovine,
  - c) proračuna entiteta i Brčko Distrikta u jednakim dijelovima;
  - d) drugih izvora.
2. Bosna i Hercegovina, entiteti i Brčko Distrikt financiraju ili sufinanciraju pojedine poslove javne službe za FFS i uređaje sukladno programu za pojedinu javnu službu koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vršitelji javnih službi moraju sredstva iz proračuna navedenih u stavku 1.b) i c) ovoga članka za financiranje programa javnih službi namijeniti samo za izvršavanje te javne službe sukladno programu.

Članak 37.

Cijene poslova javne službe

1. Korisnici usluga javne službe u području FFS i uređaja, djelomično ili u cijelosti, plaćaju cijenu pojedine usluge, a pojedine usluge mogu za korisnike biti i besplatne, o čemu posebnim aktom odlučuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
2. Cijene poslova iz članka 43. stavak 1.a) ovoga zakona propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje cijene drugih poslova i zadataka javne službe po ovome zakonu, te određuje udio koji plaća korisnik.

Članak 38.

Program javne službe

1. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, programom za pojedine javne službe određuje osobito:
  - a) vrstu i opseg poslova javne službe;
  - b) način i dinamiku obavljanja poslova javne službe, sukladno propisima ili koncesijskim ugovorima;
  - c) opseg i način financiranja, odnosno sufinansiranja pojedinih poslova javne službe.

Članak 39.

Nadzor nad obavljanjem javne službe

1. Stručni nadzor nad obavljanjem javne službe obavljaju mjerodavna tijela, a zadatke stručnoga nadzora mogu dodijeliti drugim pravnim ili fizičkim osobama kao javnu ovlast.
2. Stručni nadzor kao javnu ovlast mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su stručno osposobljene za nadzor na pojedinom području javnoga posla.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, određuje detaljnije uvjete u pogledu stručne osposobljenosti iz stavka 2. ovoga članka.
4. Nakon obavljenog javnog natječaja/oglasa, mjerodavna tijela donose rješenje o određivanju vršitelja javnih ovlasti iz stavka 2. ovoga članka i s njima sklapaju ugovore kojima se reguliraju međusobni odnosi. Rješenje o određivanju vršitelja javnih ovlasti iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u službenim glasilima Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od pravomoćnosti rješenja.
5. Inspekcijski nadzor nad obavljanjem javne službe obavljaju mjerodavne poljoprivredne inspekcije.

Članak 40.

Uvjeti za obavljanje javne službe

Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje za pojedini javni posao u području FFS i uređaja uvjete u pogledu prostorija, opremljenosti i kadrova koje mora ispunjavati vršitelj toga javnog posla.

Članak 41.

Osobe koje izvršavaju zadatke javne službe

1. Stručni rad pri obavljanju poslova javne službe u području FFS i uređaja mogu obavljati samo osobe koje imaju odgovarajuće stručno obrazovanje, koje su stručno osposobljene za obavljanje posla na svom radnom mjestu i ispunjavaju ostale uvjete određene propisima.
2. Uvjete u pogledu stručnog obrazovanja i ostalih zahtjeva, koje mora ispunjavati osoba kako bi mogla obavljati stručni posao pri izvršavanju javne službe u području FFS i uređaja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 42.
Područja javnih službi

1. Javna služba, prema ovome zakonu, obuhvata:
  - a) stručne zadatke na području registracije, prometa i uporabe FFS;
  - b) stručne zadatke na području uređaja.

Članak 43.
Stručni zadaci na području registracije, prometa i uporabe FFS

1. Stručni zadaci na području registracije, prometa i uporabe FFS su osobito:
  - a) zadaci na području ispitivanja i ocjenjivanja FFS u postupku registracije,
  - b) koordinacija rada i tehnička potpora mjerodavnom tijelu u postupku registracije FFS,
  - c) laboratorijska ispitivanja FFS,
  - d) praćenje ostataka FFS u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima u pogledu pravilne uporabe FFS,
  - e) izrada stručnih elaborata za potporu odlučivanju mjerodavnom tijelu,
  - f) izvršavanje istraživačke i razvojne djelatnosti,
  - g) razvijanje i uvođenje novih postupaka kod dobre prakse zaštite biljaka i dobre poljoprivredne prakse,
  - h) uvođenje europskih standarda na području bioloških testova učinkovitosti FFS,
  - i) zadaci na području evidencije prometa i uporabe FFS,
  - j) suradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavi informacijskog sustava,
  - k) zadaci u svezi sa stručnim usavršavanjem odgovornih osoba za promet FFS i korisnika FFS,
  - l) ostali zadaci na području FFS.

Članak 44.
Stručni zadaci na području uređaja

1. Stručni zadaci na području uređaja su osobito:
  - a) izrada stručnih elaborata za potporu odlučivanju mjerodavnom tijelu na području uređaja,
  - b) zadaci u svezi sa stručnim usavršavanjem na području uređaja,

- c) suradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavi informacijskog sustava na području uređaja,
- d) izvođenje istraživačke i razvojne djelatnosti,
- e) obavljanje drugih zadataka na području uređaja.

X - UREĐAJI

Članak 45. Certifikat

1. U promet se smiju staviti samo uređaji kojima je, uz propisanu uporabu, osigurana za ljude i okoliš neškodljiva aplikacija FFS, koji imaju certifikat o usklađenosti (u daljnjem tekstu: certifikat) i ispunjavaju uvjete iz certifikata.
2. Proizvođač, odnosno uvoznik mora, prije stavljanja u promet, na svoj zahtjev dobiti certifikat da uređaji ispunjavaju propisane uvjete.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja certifikat nije obvezan.
4. Detaljnije uvjete koje moraju ispunjavati uređaji propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 46. Tijelo za certifikaciju

1. Proizvođač, odnosno uvoznik podnosi zahtjev za izdavanje certifikata kod tijela za certifikaciju.
2. Tijelo za certifikaciju je kompetentna pravna ili fizička osoba akreditirana ili od Uprave ovlaštena pravna ili fizička osoba, ako ispunjava propisane posebne uvjete, kao i uvjete u pogledu kadrova, prostorija i opreme.
3. Tijelo za certifikaciju mora voditi evidenciju o vrsti, tipu i godini proizvodnje uređaja za certifikaciju, datumu izdavanja certifikata i evidenciju o proizvođaču, odnosno uvozniku i čuvati je najmanje deset godina od izdavanja certifikata i na zahtjev mjerodavnog tijela dostaviti je na uvid.
4. Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 47. Redoviti pregledi uređaja

1. Vlasnici uređaja (u daljnjem tekstu: držatelji) mogu uporabljivati samo uređaje koji su redovito pregledani i imaju znak o redovitom pregledu.
2. Držatelji moraju dobiti znak o redovitom pregledu uređaja svake dvije godine.

3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja pregled nije obavezan.

Članak 48.

Znak o redovitom pregledu i evidencija

1. Znak o redovitom pregledu izdaje pravna ili fizička osoba koju rješenjem ovlaste mjerodavna tijela, ako ispunjava uvjete u pogledu prostorija, opreme i kadrova.
2. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju preglede uređaja dužne su voditi evidenciju o rezultatima pregleda držatelja pregledanih uređaja (ime i prezime, tvrtka, adresa, odnosno sjedište) izdanim znakovima o pregledima. Evidenciju o rezultatima pregleda za pojedini uređaj potrebno je čuvati najmanje šest godina.
3. Detaljnije uvjete iz stavka 1, sadržaj redovitih pregleda, način vođenja evidencije uređaja, te oblik znaka o redovitom pregledu propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

XI - TROŠKOVI

Članak 49.

Troškovi

1. Sve troškove u svezi s registracijom FFS i u svezi s izdavanjem dozvola plaća podnositelj zahtjeva, odnosno imatelj registracije.
2. Troškove za izdavanje certifikata za uređaje plaća proizvođač, odnosno uvoznik.
3. Troškove u svezi s redovitim pregledima uređaja plaćaju držatelji koji upotrebljavaju uređaje.
4. Troškove analiza biljaka, odnosno biljnih proizvoda na sadržaj ostataka FFS kod obavljanja inspekcijskoga nadzora plaća korisnik FFS, a ukoliko on nije poznat, držatelj biljaka, odnosno biljnih proizvoda, ako ostaci FFS prelaze propisane granične vrijednosti ostataka FFS.
5. Troškove analiza tla i drugih predmeta kod obavljanja inspekcijskoga nadzora uporabe FFS, odnosno aktivnih tvari plaća držatelj zemljišta, odnosno korisnik zemljišta, ako se utvrdi zabranjena, odnosno nepravilna uporaba FFS.
6. Troškove analiza biljaka i drugih predmeta kod obavljanja inspekcijskoga nadzora nepravilne uporabe FFS na zahtjev stranke plaća korisnik FFS, ako ostaci FFS prelaze granične vrijednosti, odnosno kada se na biljkama gdje se FFS ne upotrebljavaju utvrdi prisutnost ostataka FFS, a inače stranka koja je zahtijevala pregled.
7. Troškove pretraga FFS kod obavljanja inspekcijskoga nadzora plaća imatelj registracije FFS, ako ta FFS nisu sukladna rješenju o registraciji.
8. Troškove testiranja uređaja kod obavljanja inspekcijskoga nadzora plaća proizvođač, odnosno uvoznik, ako uređaj ne ispunjava uvjete iz certifikata.

9. Visinu troškova iz st. 1. i 2. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
10. Visinu troškova iz stavka 3. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
11. Drugi troškovi iz ovoga članka stvarni su troškovi postupka.

XII - MEĐUNARODNI PROMET

Članak 50. Uvoz FFS

1. FFS smiju uvoziti samo pravne i fizičke osobe iz članka 5. ovoga zakona.
2. Nadzor nad uvozom FFS obavlja fitosanitarni inspektor.
3. Granične prijelaze za promet FFS preko državne granice određuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 51. Uvoz uređaja za aplikaciju FFS

1. Uvoziti se mogu uređaji koji imaju certifikat ili dozvolu Uprave. Ako nije međunarodnim ugovorom drukčije određeno, carinska tijela ne smiju izdati carinsku dozvolu uporabe, osim tranzita i carinskoga skladištenja, ako uređaj nema propisanoga certifikata, odnosno dozvole.
2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje uvjete za uvoz na temelju dozvole.
3. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja ili uređaja određene namjene certifikat, odnosno dozvola nije potrebna.

XIII - UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJAKA

Članak 52. Ovlasti i zadaci Uprave

1. Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja biljaka ima, prema ovome zakonu, sljedeće zadatke i ovlasti:
  - a) koordinacija rada između svih resornih tijela entiteta i Brčko Distrikta,
  - b) vođenje postupaka registracije FFS i izdavanje dozvola,
  - c) vođenje jedinstvenih evidencija, upisnika i popisa za Bosnu i Hercegovinu,
  - d) priprema propisa po ovome zakonu s područja rada i staranje o njihovoj provedbi,

- e) izdavanje rješenja o koncesijama, sklapanje koncesijskih ugovora, te drugih ugovora za izvršavanje javnih službi po ovome zakonu,
- f) praćenje stanja na području prometa, odnosno uporabe FFS i suradnja pri pripremi mjera,
- g) usvajanje programa u svezi s mjerama za pravilnu uporabu FFS, te briga o izvršavanju programa,
- h) uvođenje načela dobre poljoprivredne prakse i integrirane zaštite biljaka,
- i) koordinacija rada i briga o usklađivanju graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima, te izvođenje monitoringa ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima,
- j) priprema izvješća, analiza, informacija i drugih materijala za tijela i međunarodne organizacije kojima je Bosna i Hercegovina dužna dostavljati izvješća sukladno propisima i na temelju međunarodnih ugovora,
- k) briga o izvješćivanju javnosti i zainteresiranih o stvarima s područja rada,
- l) izdavanje publikacija s područja rada,
- m) briga o uspostavi informacijskoga sustava s područja rada, prikupljanje, obradba, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sustavom,
- n) briga o provedbi stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
- o) suradnja s drugim tijelima u državi i inozemstvu na području rada,
- p) obavljanje drugih zadataka.

Članak 53.

Ovlasti i zadaci mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta

1. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta imaju, prema ovome zakonu, sljedeće zadatke i ovlasti:
  - a) utvrđivanje ispunjavanja uvjeta i vođenje postupaka za upisivanje u upisnik iz članka 5. ovoga zakona,
  - b) vođenje evidencija i upisnika, svatko na svom administrativnom području,
  - c) suradnja s Upravom pri pripremi propisa i obavljanje drugih upravnih zadataka s područja rada i staranje o njihovoj provedbi,
  - d) izvođenje javnih natječaja/oglasa po ovome zakonu, donošenje rješenja, obavljanje stručnoga nadzora nad obavljanjem javne službe, odnosno sklapanje ugovora za izvršavanje javnih ovlasti iz članka 39. stavak 4. ovoga zakona,
  - e) praćenje stanja na području prometa, odnosno uporabe FFS i suradnja pri pripremi mjera,

- f) izdavanje publikacija s područja rada,
- g) briga o uspostavi informacijskoga sustava s područja rada, prikupljanje, obradba, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sustavom,
- h) briga o obavljanju stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
- i) suradnja s drugim tijelima u državi na području rada,
- j) obavljanje drugih zadataka.

XIV - INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 54. Inspektori

1. Nadzor nad provedbom ovoga zakona i propisa, donesenih na temelju ovoga zakona, obavljaju poljoprivredni, fitosanitarni i sanitarni inspektori, svaki u okviru svojih mjerodavnosti.
2. Žalba protiv rješenja inspektora iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava njihovo izvršenje.

Članak 55. Ovlasti poljoprivrednog inspektora

1. Poljoprivredni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :
  - a) zabraniti promet FFS, ako nisu propisno registrirana,
  - b) zabraniti uporabu FFS, ako za njih nije izdana propisana dozvola,
  - c) zabraniti promet, odnosno uporabu zabranjenih FFS,
  - d) zabraniti promet, ako je FFS istekao rok uporabe,
  - e) provjeravati ispunjavanje uvjeta u pogledu kadrova pravnih i fizičkih osoba iz članka 5. ovoga zakona,
  - f) do otklanjanja nedostataka, zabraniti obavljanje djelatnosti prometa s FFS, ako pravno i fizička osoba ne ispunjava propisane uvjete u pogledu kadrova, o čemu inspektor izvješćuje mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta, o čemu oni izvješćuju Upravu,
  - g) zabraniti promet FFS, ako FFS nisu sukladni rješenju o registraciji (ambalaža, etiketa, razvrstanost, oznake, upute za uporabu, fizičko-kemijski sastav i drugo),
  - h) zabraniti uporabu FFS, ako se FFS nepravilno uporabljaju,
  - i) utvrditi identitet prekršitelja u slučaju sumnje kršenja odredaba ovoga zakona, te takvo kršenje, po potrebi, također fotografirati, odnosno snimiti,

- j) odrediti odgovarajuće mjere, ako utvrdi prekoračenu propisanu graničnu vrijednost ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prije prometa,
- k) uzimati uzorke bilja, biljnih proizvoda, zemljišta, mješavine za prskanje, FFS i ostale potrebne uzorke,
- l) uzeti iz prometa uređaj za aplikaciju FFS i odrediti provjeravanje usklađenosti sa certifikatom,
- m) zabraniti promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako nema propisani certifikat,
- n) zabraniti promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako uređaj nije sukladan certifikatu,
- o) zabraniti uporabu uređaja, ako nemaju znaka o redovitom pregledu, odnosno ako nije redovito pregledan,
- p) provjeravati ispunjavaju li vršitelji javnih službi po ovome zakonu propisane uvjete, odnosno postupaju li sukladno propisima, odnosno koncesijskom ugovoru, te odrediti otklanjanje nepravilnosti,
- r) obavljati druge radnje i odrediti druge mjere, potrebne za provedbu ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

Članak 56.

Ovlasti fitosanitarnog inspektora

1. Fitosanitarni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :

- a) obavljati nadzor iz članka 50. stavak 2. ovoga zakona,
- b) pri uvozu FFS koja su razvrstana kao opasna, provjeravati usklađenost sigurnosnog lista s propisima o kemikalijama,
- c) zabranjivati uvoz FFS ako FFS nisu odgovarajuće registrirana, razvrstana, pakirana i označena, te opskrbljena uputama za uporabu, ako nemaju odgovarajuću dozvolu ili ako je promet tim FFS zabranjen, osim ako se radi o slučajevima iz članka 3. stavak 2. ovoga zakona,
- d) privremeno zabraniti uvoz FFS ako je potrebno otkloniti nedostatke na pošiljci FFS ili na dokumentaciji koja je prati,
- e) obavljati druge radnje i određivati druge mjere u pogledu FFS i prometa FFS sukladno ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga zakona.

Članak 57.

Ovlasti sanitarnog inspektora

1. Sanitarni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :

- a) prije upisa u upisnik iz članka 5. stavak 1. ovog zakona, utvrđivati ispunjavanje uvjeta u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba, koje obavljaju promet s FFS,
- b) provjeravati ispunjavanje propisanih uvjeta u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet s FFS,
- c) do otklanjanja nedostataka zabranjivati djelatnosti prometa s FFS ako pravna ili fizička osoba ne ispunjava propisane uvjete u pogledu prostorija i opreme, o čemu inspektor izvješćuje mjerodavna tijela.

XV - PODACI

Članak 58.

Dobivanje i uporaba podataka

1. Radi uređivanja prometa i nadzora nad prometom i uporabom FFS, mjerodavna tijela za vođenje i održavanje zbirke podataka mogu dobivati i uporabljivati podatke, koje u okviru propisanih zbirke podataka vode državna tijela, javni zavodi i agencije, koncesionari, te druga ovlaštena tijela, osobito iz:
  - a) zbirke podataka s područja kemikalija,
  - b) zbirke podataka o zagađenju zemljišta i voda,
  - c) zbirke podataka o vodama i ekološki značajnim područjima,
  - d) zemljišnog katastra i zemljišne knjige (broj parcele, granica parcele, površina, vlasnik, korisnik), temeljnih podataka iz Centralnog upisnika stanovništva za vlasnika ili korisnika (JMBG, ime, prezime i adresa), potrebnih za održavanje svojih zbirke podataka i stanja iz Centralnog upisnika stanovništva. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta pri tome, sukladno svojim dužnostima, povezuju svoje zbirke podataka sa svim zbirka podataka koje se vode u Upravi.
2. Uprava dostavlja podatke iz svojih upisnika i evidencija drugim državnim tijelima i organima lokalne zajednice, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zakonski određenih zadataka, javnom zavodu koji je ovlašten za prikupljanje podataka o akutnim trovanjima i drugim učincima kemikalija, te drugim ovlaštenim organizacijama i vršiteljima javnih službi, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zadataka s područja rada mjerodavnoga tijela.
3. Podatke, za koje važi tajnost po ovome zakonu ili čija je uporaba ograničena još drugim zakonima (statistika, porezni broj), nije dopušteno prosljeđivati.
4. Podatke iz stavka 1. ovoga članka, koji imaju narav osobnih podataka, dostavljaju vlasnici zbirke podataka sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.
5. Vlasnici zbirke podataka iz ovoga članka dostavljaju podatke besplatno, a mogu zaračunavati neposredne materijalne troškove za potrebne dodatne primjerke, odnosno obradbe.

6. Zbirke podataka, koje po ovome zakonu uspostavljaju i vode mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta, financiraju se iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta prema administrativnom području, a zbirke podataka koje vodi Uprava financiraju se iz proračuna Bosne i Hercegovine.

7. Način povezivanja s drugim zbirkama podataka i način dobivanja podataka iz drugih zbirki podataka propisuje voditelj Uprave na prijedlog mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta i u suradnji s mjerodavnim tijelima za evidencije na tom području i sukladno programu statističkih istraživanja.

Članak 59.

Međunarodna razmjena podataka

1. Uprava razmjenjuje podatke na međunarodnoj razini o registriranim FFS, o zabranama, prestanku registracija ili ograničenjima uporabe.

2. Informacija mora sadržavati najmanje:

- a) ime proizvođača, odnosno imatelja registracije,
- b) trgovački naziv FFS,
- c) fizičko-kemijske osobine FFS,
- e) naziv i sadržaj svih aktivnih tvari koje sredstvo sadrži i svrhu uporabe,
- f) privremene granične vrijednosti ostataka FFS u biljkama, ako s propisima još nisu određene,
- g) u slučaju prestanka dozvole, razloge za prestanak,
- h) potrebne podatke za ocjenu privremenih graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama.
- i) na međunarodnoj razini, jednom godišnje razmjenjuje se također upisnik dopuštenih FFS u Bosni i Hercegovini.

XVI - KAZNENE ODREDBE

Članak 60.

Prekršaji pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- a) ako na teritoriju Bosne i Hercegovine stavlja u promet i uporabu FFS koja nisu registrirana, odnosno ako za njih nije izdana propisana dozvola (članak 3. stavak 1. ovoga zakona);
- b) ako ne čuva evidenciju sukladno članku 6. stavak 4. ovoga zakona;
- c) ako radi aplikaciju FFS iz zraka (članak 8. stavak 3. ovoga zakona);

- d) ako upotrebljuje FFS u opreci s člankom 8. stavak 4. ovoga zakona;
- e) ako savjetuje, reklamira ili preporučuje FFS u opreci s odredbama članka 8. stavak 5. ovoga zakona;
- f) ako ne ispunjava propisane uvjete u pogledu stručne osposobljenosti ili uvjete u svezi s uređajima (članak 9. stavak 1. ovoga zakona)
- g) ako se kao podnositelj zahtjeva ne raspita kod mjerodavnog tijela jesu li već registrirana identična FFS (članak 17. stavak 2. ovoga zakona);
- h) ako ne obavijesti mjerodavno tijelo o svim novim podacima o mogućem opasnom utjecaju FFS ili njihovog ostatka (članak 22. ovoga zakona);
- i) ako kao imatelj registracije ne vodi računa o roku i uvjetima iz članka 27. stavak 3. ovoga zakona;
- j) ako obavlja ispitivanje FFS u opreci sa izdanom dozvolom za istraživanje, odnosno razvoj (članak 30. ovoga zakona);
- k) ako upotrebljuje FFS u opreci s dozvolom za proširenje uporabe (članak 32. ovoga zakona);
- l) ako javnu službu obavlja u opreci s propisima ili koncesijskim ugovorom (članak 34. i članak 36. stavak 3. ovoga zakona);
- m) ako daje u promet uređaje, koji ne ispunjavaju uvjete iz certifikata (članak 45. stavak 1. ovoga zakona);
- n) ako inspektor ne omogući neometano obavljanje inspekcijskoga nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.

2. Novčanom kaznom od 250 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac, ako izvrši radnju iz prethodnog stavka u svezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.

3. Novčanom kaznom od 250 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka također i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 61.

Mandatne kazne pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 3.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj pravna osoba:

- a) ako daje u promet FFS koja nisu razvrstana, pakirana i označena sukladno propisima, uključujući i uputu za uporabu (članak 4. ovoga zakona);
- b) ako ne ispunjava propisane uvjete za obavljanje prometa s FFS (članak 5. stavak 1. ovoga zakona);

- c) ako nema odgovornu osobu za obavljanje prometa s FFS (članak 5. stavak 2. ovoga zakona);
- d) ako mjerodavnom tijelu ne dostavi podatke u propisanom roku (članak 6. ovoga zakona);
- e) ako ne vodi evidenciju na propisani način (članak 6. ovoga zakona);
- f) ako prodaje FFS na mjestu prodaje u opreci s odredbom mjerodavnoga tijela (članak 7. stavak 1. ovoga zakona);
- g) ako FFS ne upotrebljuje na propisani način (članak 8. stavci 1. i 2. ovoga zakona);
- h) ako stavlja u slobodan promet i opću uporabu FFS koja su razvrstana kao T+ (članak 11. stavak 1. ovoga zakona);
- i) ako nema dozvolu ili odgovarajuće osposobljene osobe za promet i uporabu onih FFS koja su razvrstana kao T+ (član 11. stav 2. ovoga zakona);
- j) ako stavlja u promet, odnosno upotrebljuje FFS u opreci sa zabranom, odnosno ograničenjem mjerodavnoga tijela (članak 12. ovoga zakona);
- k) ako daje u promet, odnosno upotrebljuje neregistrirana FFS u opreci s iznimnom dozvolom (članak 31. stavak 1. ovoga zakona);
- l) ako stavlja u promet uređaje bez propisanog certifikata (članak 45. stavak 2. ovoga zakona);
- m) ako upotrebljuje uređaje koji nisu redovito pregledani (članak 47. stavak 1. ovoga zakona);
- n) ako ne vodi i ne čuva evidenciju sukladno čl. 46. i 48. ovoga zakona;
- o) ako uvozi FFS, a za to nije registrirano (članak 50. ovoga zakona).

2. Novčanom kaznom od 2.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz prethodnoga stavka pojedinac, koji učini radnju u svezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.

3. Novčanom kaznom od 1.000 KM, koja se naplaćuje na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka također i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 62.

Prekršaji pojedinaca

- 1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:
  - a) ako FFS ne upotrebljuje na propisani način (članak 8. st.1. i 2. ovoga zakona);
  - b) ako aplicira FFS iz zraka (članak 8. stavak 3. ovoga zakona);

- c) ako upotrebljuje FFS u opreci s odredbama članka 8. stavak 4. ovoga zakona;
- d) ako ne ispunjava propisane uvjete u pogledu osposobljenosti ili uređaja za nanošenje FFS (članak 9. stavak 1. ovoga zakona);
- e) ako upotrebljuje FFS u opreci s ograničenjem ili zabranom mjerodavnoga tijela (članak 12. ovoga zakona);
- f) ako ne obavijesti mjerodavno tijelo o opasnom utjecaju FFS (članak 22. ovoga zakona);
- g) ako upotrebljuje neregistrirana FFS u opreci s iznimnom dozvolom (članak 31. stavak 1. ovoga zakona);
- h) ako upotrebljuje FFS u opreci s dozvolom za proširenje uporabe (članak 32. ovoga zakona);
- i) ako inspektor ne omogući neometano obavljanje inspekcijskoga nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.

Članak 63.

Mandatne kazne pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 1.000 KM kaznit će se na licu mjesta za prekršaj pojedinac:
  - a) ako stavlja FFS u promet, a za to nije registriran (članak 5. stavak 1. ovoga zakona);
  - b) ako sam aplicira FFS iz članka 11. stavak 2. ovoga zakona;
  - c) ako upotrebljuje uređaje koji nisu redovito pregledani (članak 47. stavak 1. ovoga zakona);
  - d) ako uvozi FFS, a za to nije registriran (članak 50. ovoga zakona).

XVII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 64.

Nezavršeni postupci za registraciju FFS

Postupak za registraciju FFS koji je bio uveden prije stupanja ovoga zakona na snagu nastavlja se po odredbama ovoga zakona.

Članak 65.

Propisi doneseni na temelju ovoga zakona i rok za njihovo donošenje

1. Propisi na temelju ovoga zakona donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta može, pored propisa predviđenih u pojedinim člancima ovoga zakona, donijeti također i druge propise potrebne za izvršavanje ovoga zakona.

Članak 66.

Propisi koji se primjenjuju do donošenja novih

Do donošenja novih propisa na temelju ovoga zakona primjenjivat će se postojeći propisi u ovom području, ukoliko nisu u opreci s odredbama ovoga zakona.

Članak 67.

Stupanje zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PSBiH broj 97/04
9. rujna 2004.godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Goran Milojević, v. r.